



W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·



BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY, i LITERACKI POSWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

REDAKCJA Częstochowa, II Aleja № 38, telefon № 50, ADMINISTRACJA Częstochowa, II Aleja № 38.

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie 4-ej. Cena 3 kop.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 8—9 wieczorem.

Trzech Króli.

Trzech Króli, pospolicie nazywamy uroczystość Objawienia się Pańskiego, po łacinie Epiphania. Po słowiańsku święto to nazywa się „Bogojawienie”. Ta potrójna tajemnica wyrażona jest na Magnifikat II nieszpórów: „Trzema cudami oznaczony: dziś gwiazda Magów przywiodła do złobka; dziś wino z wody uczynione na weselu; dziś w Jordanie od Jana Chrystus chciał być ochrzczonym, aby nas zbawić.

Kościół święci 3 mędrców ze Wschodu, Wkrótce, jak niesie podanie: w 12 dni po Narodzeniu przybyli 3 mędrcy ze Wschodu, by oddać cześć Nowonarodzonemu Dzieciątku.

Sam fakt adoracji Mędrców ze Wschodu jest pewnością ewangeliczną (Sw. Mateusz Roz. II w 1—12). Podanie tylko jest, że w 12 dni po Narodzeniu t. j. 6 stycznia wypadło przybycie owych Trzech Króli.

Podług podania również ci 3 mędrcy byli zarazem Królami w języku hebrajskim i w innych wschodnich językach „magim” znaczy rozmyślających mędrców.

W staro-perskim „mom” albo „mag” jest mianem kapłanów. Byli to więc najprawdopodobniej naczelnicy pokoleń, wielcy panowie, „księżęta.

Izajasz i Dawid na lat 1800. przed jej sprawdzeniem w prociach swych mówią o Królach Tarsis i Saba, o królach Arabii i wysp o wielbłędach Madian i Efa. Mesopotamja, Persja, Indie z wyspą Cejlon dobijają się o ten zaszczyt.

A przybyli od zakątków perskiej, przynajmniej, z tamąd ruszyli, skąd na wielbłędach można mniej więcej przebyć odległość do Jerozolimy przez dwaście dni.

Imiona tych św. Trzech Króli były według podania: Gaspar (Kacper), Melchior, Baltazar, których to imion skróty K. M. B. lub G. M. B. piszemy na drzwiach kreda poświęconą na pamiątkę.

Jak owych Trzech Króli cudownie przez gwiazdę — tak nasz naród cudownie przez 3 aniołów w postaci pielgrzymów przybyłych do Piasta, Bóg powołał do wiary Sw. Szanujmy to szczerne powołanie nasze!

Zwłoki tych św. Trzech Króli chowa pobożnie według legendy Kolońska Katedra.

Kościół wschodni obchodził w ten dzień pamiątkę chrztu Pana Jezusa, tak zw. „Jordan”. Uroczysta procesja udaje się nad rzekę, gdzie poświęcają wodę na pamiątkę Chrztu Pana Jezusa w Jordanie.

We Lwowie np. gdzie jest arcybiskup Unicki procesja ta przy wielkim udziale ludu obu obrządków jako i dostojników rządowych wygląda bardzo uroczysto i majestatycznie. W małych wioskach, w których niema nieraz w pobliżu rzeki, kapłani unicy ceremonij odprawiają, świecąc wodę w wybranej do tego i odpowiednio przystrojonej studni.

W łacińskim obrządku ceremonia ta poświęcenia wody się odbywa po Nieszporach w Wigilię Trzech Króli, lecz nie tak uroczysto.

W Rzymie, w kościele św. Andrzeja Della Valle, w czasie oktawy Trzech Króli codziennie o g. 10 rano bywa ce-

lebrowana Msza św. w jednym z obrządków używanych w kościele katolickim, jak np. grecki, ormiański, słowiański, chaldejski, etiopski, koptyski itd., co prześlicznie wyraża jedność kościoła pod jedną Głową, wobec różności obrzędów.

Ks. H. N.

Pusty wiatrak.

Pod powyższym tytułem p. Kondruszkin, którego hrabia Bobrinskij tak nieudolnie starał się zdyktować podczas obrad chełmskich, zdaje sprawę w „Riecz” z ostatniej prelekcji władcy i hrabiego o Chełmszczyźnie, wygłoszonej na mocy specjalnego pozwolenia w pałacu.

„Gdy widzę wiatrak — chciałbym wiedzieć co on miele. Jeżeli nie pszenicę, to może choć siewkę dla koni, może coś grubszego, tańszego, ale w każdym ra-

z takim pustym wiatrakim...”

Wł. Eulogiusz widocznie naprawdę boleje nad tem, że ludowi prawostawnemu źle jest w Chełmszczyźnie (nie uważa tylko, iż i katolickiemu włościaninowi żyć tam jest źle i że we wszelkiej wsi rosyjskiej — jest bieda, a przyczyną są ogólne). Chca chorogę leczyc w ten sposób, że zmienia dozorczyńnię, przeloż na inne łózko, wlożaj inną kożulę.

Obecnie wł. Eulogiusz stara się przelożyć ten lód na inne łózko; jasne, iż choroba przez to nie przejdzie. A hr. Bobrinskij po prostu, jak rozluhaną żreback chętnie rzy przy każdym stadzie końskim. To cała jego psychologia.

Nacjonalisi dmuchają w skrzydła państwowego mlyna Rosji. I kręci się on, a lud puchnie z głodu fizycznego i duchowego i umiera.

Jeżeli rząd nie przyjdzie do siebie to zapali się od tej kręcenia skrzydeł rosyjski mlyn państwowy...”

to niektóre oddziały polskie, zwłaszcza te, które służyły poza granicami Księstwa, nosiły kokardę francuską.

Konfederacja generała w roku 1612 wróciła do tradycji konfederacji Barskiej i uznała za narodowe barwy amarantową i szafirową. Uchwała ta jednak nie weszła w życie, a w utworzonym w r. 1815 Królestwie Polskiem wojsko nosiło dalej białą kokardę.

Biała kokarda utrzymała się także na początku rewolucji listopadowej. Dopiero w styczniu r. 1831 Towarzystwo patriotyczne uznało za narodową trójkolorową kokardę rewolucyjną francuską. Przeciwko barwie białej powstawano, jako przeciwko „poddajcznej”. Dybicz bowiem wzywał ludność Królestwa, aby wychodziła, naprzeciw niego z białymi chorągiewkami na znak uległości. Doszło do tego, że na jednym zebraniu klubowym w dniu 24 stycznia spalono uroczystość białe kokardy.

Wskutek agitacji Tow. patriotycznego powstało zamieszanie: ludzie zaczęli nosić rozmaite kokardy, twierdząc, że to są narodowe. Różnobarwność wkradła się nawet do wojska.

Wobec takiego stanu rzeczy złożono dnia 28 stycznia r. 1831 sejmowi dwa wnioski. Jeden, kasztelana Wężyka, powołując się na tradycję z czasów Konfederacji i Księstwa Warszawskiego, żąda uchwały sejmowej następującej: „Kokarda biała jest kokardą narodową. Żadnemu polakowi innej kokardy nie jest wolno nosić”.

Drugi wniosek, złożony deputowanym z VIII cyrkułu miasta Warszawy, Walenty Zwierkowski, w którym proponuje „kokardę narodową, — złożoną z koloru czerwonego i białego na znak, iż orzeł biały w czerwonym polu jest herbem odradzającej się naszej Ojczyzny”.

Oba wnioski odeślano do komisji, która już d. 7 lutego roku 1831 przysłała na sejm z gotowym projektem, który brzmiał, jak następuje:

„Izba senatorska i poselska po wysłuchaniu wniosków komisji sejmowych, zwzywwszy potrzebę nadania jednostajnej oznaki, pod którą polacy, postanowili winni się łączyć i stanowić:

Art. 1. Kokardę narodową stanowią będą koloru Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego, t. j. kolor biały z czerwonym.

Art. 2. Wszyscy polacy, a mianowicie wojsko polskie, te kolory nosić mają w miejscu, gdzie takowe oznaki dotąd noszone były”.

Motywuując projekt komisji, referent, poseł Swirski, oświadczył, że do dawnej kokardy białej zmuszona była komisja dodać tło herbu narodowego, t. j. kolor czerwony, jako oznaczający powstanie.

Trzeciego koloru nie dodano, aby w ten sposób odjąć Dybiczowi pretekst do głoszenia, że walczy przeciwko rewolucjonistom francuskim. Przybranie koloru 3-go zastosowano do narady z litwinami.

Po dyskusji sejm powołał tegoż dnia jeszcze uchwałę, na mocy której kokarda biało-czerwona stała się narodową. Narada z litwinami, o której wspomniał poseł Swirski, nie odbyła się i żadnych dalszych uchwał w sprawie barw narodowych ciała prawodawcze polskie nie powzięły. Uchwała sejmowa z d. 7 lutego r. 1813 jest ostatnim jedynym aktem prawodawczym polskim w sprawie barw narodowych.



Hold Trzech Króli.

Gaspar, Melchior i Baltazar.

BARWY NARODOWE.

W „Czasie” zamieścił dr. Bronisław Pawłowski ciekawą rozprawę o barwach narodowych polskich, w której wyprowadza genezę obecnych barw narodowych, białej i czerwonej.

Do wojska polskiego wprowadzono za czasów saskich kokardę białą, jako oznakę specjalną Barwa ta przyjęła się następnie i za narodową była uznawana netylko przez czas panowania obu królów z dynastji Saskiej, ale i za króla Stanisława Augusta. Białą kokardę nosił Kościuszko w r. 1794.

Konfederaci Barscy, w celu odróżnienia się od wojsk królewskich, przybrali barwy amarantową i niebieską, po upadku konfederacji barwy te jednak wyszły z użycia.

Legjony polskie we Włoszech, choć miały mundur polski, musiały jednak nosić trójkolorową kokardę francuską. Gdy utworzono Księstwo Warszawskie, wojsko polskie, dzięki staraniom ks. Józefa Poniatowskiego, otrzymało dawną kokardę białą — a to wbrew woli pierwowetnej Napoleona, który chciał mu narzucić kokardę trójkolorową. Pomimo

nie kręci się bez celu. Wrażenie takiego bez sensu kręcącego się wiatraka sprawia powstały w ciągu ostatnich lat halas nacjonalistyczny. Kręci się wiatrak, wywija skrzydłami, a co miele i co z tego będzie??? Chciałbym się dowiedzieć, może choć czegoś nasypali, może choć ziół, — byle tylko nie kręcić się bez sensu.

Z takim uczuciem poszedłem do pałacu Siergiejewskiego, gdzie posłowie: wł. Eulogiusz i hr. Bobrinskij mieli odczyty o Chełmszczyźnie; nareszcie się dowiódł od nich: w jakim celu trzeba wyodrębnić Chełmszczyznę?

Może coś nieociososano, może że szkoda dla polaków, ale z niewątpliwą korzyścią dla rosjan...”

Nadzieje zawiodły; i tym razem prelegenci nie powiedzieli, w jakim celu trzeba wyodrębnić Chełmszczyznę. Stręczywszy wyć pokrótce po raz setny wygłoszone statetwne dowody historyczne etc., feljetonista „Riecz” takie wysnuwa konkluzje:

„Mam wrażenie, że całe rosyjskie życie prawodawcze, jeżeli popuszczę wędzida żołądkowemu, mglistemu i bezprzedmiotowemu nacjonalizmowi, staje

Zapis nowych kandydatek na II-gie półrocze szkolne do gimnazjum żeńskiego z prawami MARYI SŁOWIKOWSKIEJ

odbywa się codziennie od godziny 10 do 12-iej w kancelarii gimnazjalnej. Teatralna 24. 10-3

J. SKALMIERSKI

BIURO TECHNICZNE

w Częstochowie.
Aleja 11 Nr. 22. Telef. 112.

Instalacje elektryczne. Artykuły techniczne i elektrotechniczne na składzie. **Coriolit** najtańszy i najpraktyczniejszy trwały materiał do krycia dachów; nie wymaga konserwacji, jak papa smołowa; lekki; ogniotrwały; bezporównania lepszy od innych podobnych fabrykatów. **Linoleum** z wzorami na wskroś; pozostaje bez zmiany rysunku i koloru do zupełnego zżarcia.

Lampki elektryczne „Jota” przewyższające trwałością i nieporównanym światłem wszystkie inne.

TEATR MIEJSKI KINEMATOGRAF PARYSKI
Aleja № 19.

Urządzone według najnowszych wymagań.

Program od Soboty 6 do Wtorku 9 Stycznia 1912 roku
KRONIKA GAUMONT'A ostatnie nowości (natura)
LAMANT CHORUJE NA MANJĘ WIELKOŚCI (bardzo komiczne)

MŚCICIELKA Skalana Krwιά

Dramat z życia współczesnego. W wykonaniu najlepszych artystów królewskich teatrów w Kopenhadze. **Obraz w 3-ch częściach.** Demonstracja trwa godzinę.

Nowości! Nad program: Nowości!
Występ znanych polskich kupców i humorystów z nowym repertuarem. **P.p. KOLECKICH.**
Wszczęta atrakcja **Trio Ream's** Niebawali cykliści. Własna kreacja i kobieta 2-ch mężczyzn.

TEATR ODEON „W. Krzeńskiego Najstarszy w Królestwie”
II Aleja № 43.)
TELEFON № 4-77.

Program od Soboty 6 do Wtorku 9 Stycznia r. b. (włącznie)

Spóźniona miłość (wspaniały dr. z serii Film d' Art w wykonaniu słynnej panny Napierkowskiej). Najnowszą Kroniką „Gaumonta” № 59: (natura).
Miłość i Flirt (dramat-podług sztuki Ostrowskiego) „Świeci lecz nie grzeje”
Sprawa sąsiedzka (Komiczna).
Kubuś studentem (Komiczne)
Kanały miasta Malme w Szwecji. (z natury).

Na scenie: „JEGO ZASADY” Komedja w 1 akcie.
Reżyser W. Kisielewski.

W poczekalni „Fotoplastykon”, w którym: Wenecja i jezioro Garda.

II Aleja Nr. 38.

Two Teatru Kinematograficznego

„KOMETA”

Program od Soboty 6 do Wtorku 9 Stycznia 1912 roku.

Włącznie

1. KANAŁY MALME (natura).
2. Reżalja zwycięzczyń (komiczne).
3. SPÓŻNIONA MIŁOŚĆ (dramat).
4. Z KATAKUMB NA ARENĘ KOLIZEUM
Dramat historyczny z udziałem 36 lwów; seria artystyczna Gaumont'a w kolorach.

NAD PROGRAM

Towarzystwo artystów dramatycznych pod artyst. kierownictwem Tadeusza Pola b. artyści Teatrów Rządowych Warszawskich, odegra:

„Dla sztuki”

Farsa ze śpiewami w 1-ym akcie T. Kissewitera.
Dekoracje pędzla art. mał. M. Wieprzkiego.
Kierownik Artystyczny **TADEUSZ POL.**

PAŃSTWOWE

KASY OSZCZĘDNOŚCIOWE

dokonywają ubezpieczenia na życie.

UBEZPIECZENIA KAPITAŁÓW od rb. 25-5000 na wypad. śmierci i mieszane.
UBEZPIECZENIA EMERYTUR od rb. 6-6000 rocznie na starość.
UBEZPIECZENIA POSAGÓW i STYPENDIÓW dla małoletnich.
WSPÓLNE UBEZPIECZENIE pracujących ch lub robot. na ulgowych warunkach

Ubezpieczenia na wypadek śmierci i mieszane skuteczniejsze są bez oględzin lek. Wypłacanie rocznych premjów dopuszczalne jest półrocznie, kwartalnie lub miesięcznie gotówką lub też zaliczeniem do książeczki oszczędnościowej.

Warunki umowy ubezpieczeniowej i t. p. wiadomości otrzymać można bezpłatnie w Kasach oszczędnościowych lub też w Zarządzie Państw. Kas oszczędności. (Petersburg, Fontanka 76). 5-1-P

PROSIMY KONIECZNIE PRZECZYTAĆ!

Celem uniknięcia wszelkich nieporozumień, oraz celem umożliwienia nam regularnej ekspedycji naszego pisma, raczą Szanowni nasi Czytelnicy zastosować się taskawie, lecz z całą ścisłością, do następujących uwag:

PRENUMERATE należy wpłacać do naszej Administracji lub nadsyłać przekazami pocztowymi zawsze z góry.
Na odcinkach przekazów należy zawsze podawać cel, na jaki są przeznaczone pieniądze, oraz wyraźnie i czytelnie wypisywać imię i nazwisko oraz dokładny adres posyłającego.
Prenumerate trzeba odnawiać natychmiast po upływie okresu, za który ją uiszczono poprzednio, kto bowiem po kilku dniach tego nie uczyni, temu, bez dalszych upomnień, wysyłkę pisma będziemy zmuszeni wstrzymywać.
Wszelką korespondencję w sprawie prenumeraty, wszelkie reklamacje i przekazy, adresować należy:

Administracja „Gońca Częstochowskiego”

II Aleja № 38, w Częstochowie.

W interesie P. T. Publiczności leży, ażeby nadsyłać prenumeratę od razu za kwartał, lub pół roku gdyż z jednej strony oszczędza się przez to na portowym, z drugiej zaś ułatwia się nam dokładne przesyłanie „Gońca Częstochowskiego”.

Administracja.

Zatwierdzone przez Ministerjum Przemysłu i Handlu.

Kursy HANDLOWE

W. Nassalskiego, w Częstochowie.

półroczne, wieczorne dla obojga płci.

Przedmioty wykładane: buchalterja, arytmetyka handlowa, korespondencja, prawo handlowe, ekonomja polityczna, geografja handlowa oraz za oddzielną opłatą korespondencja francuska i niemiecka, kaligrafja, stenografja i nauka pisanja na maszynie. Wykłady rozpoczają się d. 1 Lutego 1912 r. Zapisy przyjmuje i informacja udziela Kancelarja Kursów, ul. Teatralna № 9, w dni powszednie od 6 do 7 po poł. w Niedzielę i święta od 3-4 po poł. Na ządanie Kancelarja Kursów wysyła program. 1164

Kalendarze na 1912 r.

ścienne i książkowe

w Księgarni **M. LIPSKIEJ**

w Częstochowie, Aleja № 23. Telefon 366.


Jan PŁOMINSKI Częstochowa, Teatralna 8.
Telefon 33. — SKŁAD PIWA — Telefon 33.

utrzymuje na składzie piwa światowej sławy z browarów **C. Stryckiego** w Rydze, oraz **Fr. Braulińskiego** w Piotrkowie. w beczkach i butelkach. 1018

Pierwszorządny w Częstochowie zakład fotograficzny

WACŁAWA WESOŁOWSKIEGO

róg II Alei i Teatralnej 26.



PIWA
EXPORTOWE, PILZENSKIE
STOŁOWE, FENIX-
K. SZWEDE
CZĘSTOCHOWA

Dr. Z. BEM
III Aleja Nr. 53, m. 6, vis a vis apteki B. Niemierko.
Powrócił i przyjmuje chorych codziennie od 8-9 rano i od 3-5 pop. Choroby wewnętrzne, dzieci i weneryczne. Stosuje podskórne i wrodzajne wstrzykiwanie **Salvarianu** (Nata 508). 2'54

Skład świec kościelnych i toaletowych oraz
Mydła zwyczajnego, toaletowego i perfumeryj Posłada na składzie wyroby szcrotkarskie, materiały piśmienne i ozdoby choinkowe.

w Częstochowie, II Aleja № 42.
MUSIAŁOWICZ
Natta Br. Nobel sprzedaj na beczki, pudy i garnce.

Tow. Pol. Techn. „VIA TOLA”
udziela wszelkich informacyi, wchodzących w zakres zakładu naukowego w Mittweidzie
Zarząd.
adr: Tow. Pol. Techn. „Vistula”
MITTWEIDA (Sachsen)
Rechlitzstr. Nr. 51.

Dr Paweł Broniatowski
 Nowy-Rynek № 3.—Telefon 34.
 Choroby skórne i weneryczne.
 Przyjmuje od 8—10 r. i od 3—6 p.p.
 Pania od 2—3 po południu.
 Stosuje wstrzykiwanie wrodz-
 zynie Salvarsanu (NATA 506).

D-ta B. Jilpowicz
 w Częstochowie
 II-ga Aleja Nr. 24.
 Przyjmuje od 9—11 i od 3—7 p. p.
 Choroby zębów i jamy ustnej.
Zęby sztuczne. 0490

Stanisław Rumszewicz
adwokat, przysięg.
 w Częstochowie
 ulica Teatralna № 22.
 Przyjmuje od 9 do 12 i od 3 do 6-ej.

Arrur Broniatowski
 Przyjmuje codziennie od godz. 9 do 1 popołudniu
 od 3 do 7 wiecz. Choroby zębów i jamy ustnej
ZĘBY SZTUCZNE! 0329
 I Aleja № 8 I-piętro dom p. Rygockie
TELEFON 464.

LEXARZ-DENTYSTA
MICHAŁ GREJNIEC
 w Częstochowie.
 I Aleja № 10, dom p. Rajcherowej.
 Przyjmuje chorych codziennie
 od 9—11 i od 3—7 wieczorem.
 Choroby zębów i jamy ustnej. Plomby
 Zęby sytuowane bez podniebienia.
 Wszystkim, dbającym o swoje zęby, poleca-
 my książeczkę, ułożoną i wydaną przez lekarza-
 dentystę Michała Grejnieca (Częstochowie p.
 t.) „Ogólne zasady pielęgnowania zębów i jamy
 ustnej”. Nabywać ją można w księgarniach lub
 też od autora (I Aleja № 10)
 — Niezamożnym bezpłatnie! —

Dr. W. Popków
 20 **Powrócił**
 przyjmuje chorych od 2 do 5 p.p.
III Aleja 67, I piętro.
 Również choroby zębów i jamy ustnej

LEXARZ-DENTYSTA
S. DĄBROWSKI
 Cerkiewna 4.
 (wprost nowej poczty)
Przyjmuje 9-1 i 2 1/2-6 1/2.

Dr. B. LÖWENSTEIN
FOSMOZA
NAJLEPSZA
MACZKA ODŻYWCZA

Dla dzieci, matek rekonwalescentów
 osób nerwowych i starców. Fosmo-
 za zapewnia prawidłowy rozwój
 krwi, kości mięśni. Niezbędny pokarm
 dla dzieci w okresie ząbkowania i
 rośnięcia.
 Liczne opinie P.p. Lekarzy i Ordynatorów
 szpitali dołącza się do każdego pudełka.
 Dostać można w aptekach i składach
 aptecznych. **Cena pudełka rb. 1.**

PIWA Najlepsze w smaku.
 z Browaru parowego Tow. Akc.

Haberbusch i Schiele i W. Kijok
 w WARSZAWIE.
POLECA skład W. Skalskiego w Częstochowie, Szkołna 11, — Tel. 222.
SPRZEDAŻ WSZĘDZIE. 1094

PIERWSZORZĘDNY ZARŁAD ARTYSTYCZNY RZEZBIARSKO-KAMIENIARSKI I SZTUKATORSKI

Częstoch. wa III Aleja dom własny
 Egzystuje od r. 1887 Telef. 260.

KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI

WYKONUJE RZEZBY POMNI-
 KI, ROBOTY BUDOWLANE
 <OSIELNE.

Fabryka posadzki cementowej na chodniki i stopni wozakowych, oraz wszelkich wyrobów z cementsu. **CENY NAJPRZYSTĘPNIEJSZE.**

Siatki stalowe, jednolite, z metalu rozciąganego (Metale Déploye, system Critall'a) specjalnie używane do budowy **SUFITÓW,**
SCIAN DZIAŁO SACH, oraz do robót **SZTUKATORSKICH i WSZELKICH OGRODZEŃ.**
 przy budowie sufitów, siatki z metalu rozciąganego zastępują w zupełności **drewnianą podsufitkę i trzciniowanie, obniżając**
jednocześnie koszt sufitu, oprócz tego. tanie, lekkie, niepekające, ogniotrwałe.
 wszelkie konstrukcje wykonywane z tych siatek są: **Doskonale izolują głoś i ciepło i zabezpieczają od gnieźdzenia się robactwa.**

Oferty i katalogi na Żądanie. **Dotychczas natchmiastowa ze składu**
ZOZISŁAW RYLSKI w Częstochowie, Aleja II 33, telefonu 93.

B. WIŚNIEWSKI
 W CZĘSTOCHOWIE,
 Cerkiewna Nr. 11.

POLECA po cenach fabrycznych słynne z dobroci patento-
 wane **linoleum „Libawskie“** z deseniami nawskroś:
„Inlaid” „Marmur” „Granit” oraz **dywany chodniki**
 różnych rysunków i wielkości. Panele, szlaki, Naróżniki, **Korki**
 Kapsle do butelek **Podeszewki korkowe na flaneli**
i płótnie. 1067a

Nadzwyczajna okazja!!

W ciągu miesiąca „Pierwszy raz w Częstochowie”. **Wypredaż:** futer damskich i męskich, zakietów
 Karakulowych, fokowych, nurekowych, Szanszельowych, łapkowych garniturów konfekcji dam-
 skiej futrzanej. Modele Paryskie. **Ceny niżej kosztu!** Obejrzanie nie obowiązuje do kupna,
 z czym się poleca **M. BRAUN,** II Aleja, № 35, oficyna parter. 22-1-1

Najlepszym źródłem
 dla zaopatrywania się w towary kolonialno-spo-
 żywcze jest
Hurtowe Stowarzyszenie Kupców Chrześcijańskich
„OBRONA”
 w Częstochowie, I-sza Aleja № 10.
 Towar na składzie zawsze świeży i w do-
 brym gatunku.
 Wyłączna sprzedaż cukrów z pierwszorządnych
 cukrowni Lublin i Milejów.

Oryginalne maszyny do szycia. The
Kenpist-Kasprzyccki Company
 Firma chrześcijańska.
WARSZAWA, Marszałkowska № 151.
Nadzwyczajna okazja
 Sprzedaje po cenie hurto-
 wej na raty i za gotówkę.
 Dobra nożna maszyna no-
 wego systemu od 36 rub.,
 a ręczną od 28 rub. Zamó-
 wienia przyjmuje nasz in-
 formator-poborca.
 Skład w sklepie galanteryj-
 nym W-go JANA KNETIGA,
 Aleja II dom Wl. Chętkowskie-
 go, Częstochowa. Tamże wielki
 wybór płyt gramofonowych i
 pathfon. po cenie hurtowej.
 Potrzebni zdolni sprzedawcy i inkasenci. 0141

Pracownia Ubiorów Męzkich
J. URBANA
 w CZĘSTOCHOWIE,
 ul. Teatralna № 37, (wejście od ul. św. Stanisława № 3.
TELEFONU № 491.
 Przyjmuje wszelkie obstalunki z własnego i powie-
 rzzonego materiału na sezon zimowy, jak również przy-
 jmuje zamówienia na futra.
Robota solidna.—Ceny przystępne.

THIOTYMINA
 Aptekarza **J. HUMBLET**
 Zaw. przez Urząd Lekar.
 Petersb. za № 6816. 0977
 Zalecany przez pp. Lekarzy
 z niezawodnym skutkiem jako
 środek znakomity w przypa-
 kach chorób dróg oddychaw-
 jak: katar krtań, katar o-
 skrzelny, katar płuc, ko-
 kluusz, wazel. Pobudza lak-
 tencję, wzmacnia organy traw-
 nienia, a tem samem przyczynia
 się do ogólnego **polepszenia**
stanu chorego. Sposób uży-
 cia przy każdym flakonie.
 Sprzedaję w wyłącz. przest.
 na Czerw. Łkał. Pol. **S. M.**
Goldberga, Warszawa, Ryman-
 ska 6, o 2 w aptek. i skład. apt.

Sklep z meblami bardzo sprzedawa-
 tano. Może być też każde od-
 dzielnie. Szkołna 3. 2817-5-1
Sprawnista-szoffer, mogący pełnić
 obowiązki maszynisty przy ma-
 szynach parowych, oraz mający
 świadectwa z ukończenia nauki sa-
 mochozowej, poszukuje odpowiednio
 go miejsca. Oferty w Adm. Instrukcji
 Górn. Częstochowa, pod Z. W.
 Obeznany. 18-3-1

Sklep dotychczas pod Jasnogórną
 do sprzedania z powod. wywa-
 ża. Wiadomość ulica Kamienne-
 ja 5 m. 6. 19-1-1
Udzielim lekcji korepetycji przy-
 gotowuje do egz. Długocienna
 praktyka. Wiadomość Szkołna d-m
 p. Wolfkego № 8 m. I. od godziny
 5-6. 21-2-1
Do sprzedania bardzo tanio dom
 piętrowy ul. Kierkowska wprost
 nowej garbarni. Wiadomość dom
 Wychowawca. 18-1-1
Zgubiono paszport wydany przez
 gminę Przerab. Gub. Piotrkow-
 ską na imię Władysława Soczyń-
 skiego. 26-3-1
Udzielam lekcji języka angielskie-
 go. Szkołna II m. 12. 24-1-1

ZAKŁAD FREBLOWSKI
Stanisław Ligęzówny
 w Częstochowie, Teatralna № 26. ==
 przyjmuje dzieci od lat 3 do 7.—Pogadanki, prowadzące do systema-
 tycznej nauki, rysunki, gimnastyka, śpiewy, zabawki, tańce, roboty i
 sielca. 2836
KURSY FREBLOWSKIE dla wychowawczyń i freblówek.
 Zapisy codziennie od 9 rano do 4 p.p. Rozpoczęcie zajęć 3 Stycznia.

Fabryka
mebli żelaznych
E. Kindermana
 Teatralna 26, gdzie
 róg domu burzylili.
 Poleca meble żelazne wła-
 snego wyrobu jako for-
 talszą, trwałą, niez-
 ujemną, uciążliwą,
 umywalną, kolebkę, wózek,
 krzesła ogrodowe i t. d.
 Przyjmuje odwzajem-
 nienie. 2838

Pierwszorządna Chrześcijańska Pracownia gorsetów
„OZEFY”
 nagrodzona medalem
 Częstochowa, III Aleja № 46, róg Szkołnej № 1.
 Poleca wielki wybór gorsetów od 2 rub. Gorsety krejki
 paryskie i wiedeńskie, Hygieniczne, i d. wyrównania
 figury, szelki do prostego trzymania, bustonosze, pasy
 i t. d. Pranie reperacja i przerabianie.
CENY UMIAKOWANE. 2706

PRACOWNIA SUKIEN DAMSKICH
LUCY JURASZEK
mistrzynie cechowej w Częstochowie II Aleja 38-13.
 w podwórzu parter. Przyjmuje wszelkie roboty krawieckie
 jak: Suknie kost. umy. okrycia, mundarki dla pensjonarek i
 dziecięce ubiory oraz praktyczną szkołę kraw. i szycia me-
 toda „Wortha”. Ceny przystępne. Wykonanie solidne.
 Uczennice po skończeniu praktyki przygotowanie do egzami-
 minu w cechu krawieckim na podmistrzynie i mistrzynie dla
 otrzymania dyplomu. 1148

JAN SZNAJDER
 Korektor i Stroiciel Fortepia-
 nowy Pianin
 z WARSZAWY,
 ulica Szkołna № 15, miesz. 20.
 Sklep spóżywczy do sprzedania:
 Wieluńska 46. 17-3-1

Sprzedaję młody cztowiek poszukuje
 jakiegokolwiek posady. Wład-
 jeż-kami polskim, ruskim i niemiec-
 kim: Oferty w Admistracji pod
 litera K. 150. 15-1-1
Pojeżdżacz pokój do wynajęcia
 Fabryczna 11. 14-2-1
Sklep spóżywczy do sprzedania.
 Ostatni Grosz dom Bednarczyka

Wyższa Szkoła Kroju i Szycia

H. Gniewkowskiej

pod osobistym kierunkiem mistrzyni cechu warszawskiego i laureatki paryskiej akademii agronomicznej złotym medalem w stolicy Francji

ul. DOJAZD № 5, I-sze piętro, front.

Na podstawie zdobytych w kraju i zagranicą zaszczytnych dyplomów uzyskała laureatka prawa prowadzenia szkoły w całym Państwie. W zakładzie odbywają się kursy teoretyczne i praktyczne. System ten wydoskonalony jest do tego stopnia, że krojenie według niego ubranie żadnych nie wymaga poprawek. Instytucja ta tak bardzo pożądana i pożyteczna posiada stałe wybory najlepszych fasonów form kopjowanych z żurnali, służąc zatem może w szerszym stopniu wskazywać co do najważniejszych wymagań mody. Kończącym wydaje się świadectwa, a co najważniejsza daje się do ręki b'v' uty zyskanie zapewnione. Aby uprzyścić jak największym kolom nabycie tak donośnej i praktycznej wiedzy, wysza Szkoła Kroju i Szycia urzą... a prócz zwykłych nauk codziennych zbiorowe kursy dla biednych bezpłatnie.

892

Wiadomem jest całemu światu,



że na PIĘGI, PRYSZCZĘ, WĄGRY, mokre i suche LISZAJE, KROSTY i wszelkiego rodzaju nieczystości skóry, jest wiele różnych środków, lecz skutecznie działających bardzo mało. Kto chce otrzymać prawdziwie radykalny środek kosmetyczno-leczniczy, niech żąda rozpoznać i uznanego przez powagi lekarskie

MYDŁA ks. KNEIPPA

z powyższą etykietą i napisem na każd. etyk. reprezentant. Bez tego podp. — fałszyfikat. Po 40 k. kawalek sprzed. wszyst. apt., skl. apt. i perfumjerje. Reprezentant M. Niedźwiedz, Warszawa, Graniczna 6, telef. 91-07.

Karakufowa czapka tylko za 2 ruble.



W celu rozpowszechnienia, wysyłamy każdemu ładną zimową karakufową czapkę ze sztucznego najlepszego gatunku karakułu na czysto-jedwabnej podszewce wszystkiego za 2 rb. najlepszego gatunku 2 rb. 50 kopiejek. Przy zamówieniu prosimy wskazać objętość głowy. Wysyłamy za zaliczeniem bez zadatku. Za przesyłkę i opakowanie dolicza się 55 kop. do Syberji 95 kop. Przy zamówieniu 5-ch czapek przesyłka na nasz rachunek. Niepodobając się przyjmujemy z powrotem i zwracamy pieniądze w całości. Adresować: Łódź. 1-odd. skład T-wa „Uniwersal”. 1202-103-1. Zginęła książka kasy Pożyczkowej № 7171. 8-3-1

70% oszczęd. prądu



Żądacie lampek. Z nieją metalową BERGMANA, najnowszą konstrukcją wyrób pierwszorzędnym LAMPKI OSZCZĘDNOŚCIOWE BERGMANA.

według posiadanych świadectw palą się do 7000 godzin. Wielka oszczędność prądu. Do nabycia we wszystkich większych składach Akc. Tow. Bergmanowskich Zakładów Elektrotechnicznych. Berlin, № 65. Oddział L.

Sprzedam Zaraz Bilard Kregielkowy Solidny. Wiadomość w Administracji

Zdrowie jest najcenniejszym skarbem dla wszystkich!

Słynna w całym świecie

Herbata z gór Harcu

(Dr. Lauer's R zser Gebirgstee)

Zalecana przez najświetniejszych powagi lekarskie, zatwierdzona przez Departament Medyczny przy Ministerjum Spraw Wewnętrznych w Petersburgu jest jednym z najniebezpieczniejszych środków dla utrzymania zdrowia. Najpóźniej przyjmowany w ilości 2-3 szklanek tygodniowo, lecz: wrzuty, liszaje, udzerzenia krwi do głowy, hemoroidy, reumatyzm, odepnięcia żołądka, i t. p., przyrząca apetyt i prawidłowe trawienie. Działa skutecznie w wypadkach zapalenia płuc, influenzy i cholery. Cena pułdka rb. 1, pół pułdka 50 k. UWAGA: Każde oryginalne pudełko zaopatrzone etykietą. Jedyny reprezentant na Królestwo Polskie i Cesarstwo: Józef Grossman, Warszawa, Sińska № 38A. Tel. № 184-44. Zamówiowcom wysyłamy za zaliczeniem od 1 rb., z dołączeniem na koszt przesyłki. Wystrzegaj się fałszyfikatów i podrabianych etykiet. 0368

TELEFON № 381. Na Karłowat garnitury smokingowe, frakowe POLECA: R. TRAWIŃSKI II Aleja Nr. 24. I piętro. CENY PRZYSTEPNE

Pierwszorządna Wyższa Szkoła Kroju i Szycia

M. PIASECKIEJ

Mistrzyni Cechu Warszawskiego i Częstochowskiego. CZĘSTOCHOWA II Aleja № 40. Szkoła wydaje kończącym kurs, świadectwa i dyplomy ważne w całym Państwie. Przy szkole pracownia sukien, okryć i kostiumów, na żądanie formy papierowe kopjowane; czyniące zadość najwybredniejszym wymaganiom. Dla przyjemności pensjonat; również kursa wieczorne. Program nauki wysyła się bezpłatnie DLA NIEZAMOŻNYCH USTĘPSTWA.

Pracownia Gorsetów „Hygiena“

Częstochowa, II Aleja Nr. 29. — Telefon Nr. 4-78. Gorsety, biustaltery, oraz pasy brzuszne i higieniczne dla położnic. Przyjmują do przerabiania stare gorsety na modne fałszywe reperary i prania. Gotowe gorsety zawsze na składzie. Gorsety „Ceintures“ dla pan. biuralistek. Bardzo ważnel Gorsety trykotowe oraz pół jedwabne po 5 rb. Obstatunki na prowincję wykonywa się w ciągu trzech dni po otrzymaniu szczegółowej miary

Pierwszorzędnym chrześcijańskim magazyn i pracownia Wyrobów złotych i srebrnych

Jana SZEFLERA

Majstra cechu Warszawskiego w Częstochowie, II Aleja № 16, dom Wielmożnego Imicha. Poleca na gwiazdkę wielki wybór, biżuterii od najskromniejszych do najwykwintniejszych, jak: to pierścioni złoty z brylantami, szafirami, rubinami, brzoze, kolczyki, garnitury medaljony, złote dewiszki mekkie, oraz tańczące damskie, spinki, bransolety, krzyżki, obrączki 58 i 94 próby. Wielki wybór zegarków złotych, srebrnych, stalowych, biurkowych i stołowych z pierwszorzędnych fabryk. Srebro fantazyjne i stołowe, oraz wielki wybór platera fantazyjnego i stołowego. Zakład przyjmuje wszelkie obstatunki i reperacje w zakresie jubilerstwa wchodzące. Wszystkie wykonywa na miejscu. Ceny możliwie niskie. — Również wykonywa się reperacje zegarków i innych przedmiotów. Poleca się względem Szanownej Publicznosci Jan Szefer.

ZEGARM ISTRZ Józef Pazderski

Poleca swe magazyny: w Warszawie, Bracka 9, telef. 192-60, w Częstochowie II Aleja № 436, telef. 436. Na gwiazdkę przygotowalem duży wybór zegarów ściennych zegarków kieszonekowych, dewizek. Wszelkie naprawy dokładnie i tanio. Cennik na żądanie gratis. Firma egzystuje od 1898 roku. Przybliża się koza młoda Odebrak można Powroźnik Stanisław, Zawodzie dom Markowickiego. 6-1-2

Zakład stolarki F. Szudrowicza

II Aleja 36. Został przeniesiony w III Aleja Nr. 71. Postada na składzie. Gotowe meble, przyjmuję wszelkie obstatunki wchodzące w zakres stolarkstwa, c. 1173

Dotychczas nieby wale!

Karakufowa czapka tylko za rb. 2.

Ze sztucznego najlepszego gatunku czarn. lub ciemno - szarego karakułu, na czarnej, czysto aitas, podszewce. Przy obstatunku nie należy wskazać objętości głowy. Wysyła się za zalicz. bez zadatku. Za przesyłkę i opak. w skrzynce dolicza się 55 k., do Syberji 95 kop. Przy obstat. 3 czapek przesyłka na nasz rachunek. Za niepodob. się towar zwracamy pieniędże. Adr. Łódź, Dom Handl. L. Rubaszkin, G. C. 1174-5-1

JASNEJ SKŁON

ZAPRAWA 40 PODEK bez UŻYCIA SZCZEGÓLNAJE PESZTYWANY SZRZEDAK-SIL-ARTISIKSI-FR. Nauczycielka wycza szybko i języków niemieckiego francuskiego i angielskiego, metodą Berlitz'a Aleja № 67. I piętro mieszkani 5-4

Do sprzedania wyjątkowo ta

dom koło Jasnej Góry. Wiadomość w Administracji Goz 2848-3

Z powodu zmiany interesu sp

dam piwiarnię. 7-kamienne 4

Do wynajęcia od Kwistnia 4

koje z kuchnią, przedoleń wygodam. Elektryczność. Świe odnowione. Wiadomość Cerkles 4 m. 8. 13-8

Sprzedam sklep spożywczy

piwiarnię. Zawodzie dom 2324-4

Do wynajęcia pokój z kuch

do sprzedania dw. woy. w domości w Kantorze Służb. I tralna. № 45. 2833-4

Szopa murywana do wynaj

na stajnię, skład lub warsz przytem góra, i jeden pokój. Sa na 6. 1249-4

W. BAJER

Złotod Szlarsko-Mechaniczny Rowery własnego wyrobu reperacje takowych, emalowanie, nikowanie sprzedaz wszystkich części rowerowych po cenach najniższych. Na składzie rowery Bystek, wycmaczki maszynowe różne. Cyklogram własny. Zimowa pora ślizgawka Szkoła jazdy rowerowej i na łyżwach. Wybijają rowery.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA PRZYJMUA:

KANTOR WŁASNY Częstochowa, II Aleja № 38, — w Zawierciu księgarnia p. Z. Hubickiej. — w Rąkowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumeraty: Rocznic rb. 60, półrocznic, rb. 3, kwartalnie, rb. 1 kop. 50, miesięcznie, kop. 50, wraz z przesyłką pocztową, lub ednoszeniem do domów. Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejs. e przed tekstem, k. po tekście k. 15, obok tekstu (nade...) k. 50 nekrologi k. Drobnę ogłoszenia po k. 3 za wyraz. Najtansze ogłoszenie k.

Ogłoszenia treści matrymonialnej o 50 procent drożej

Redaktor i Wydawca F. D. WILKOSZEWSKI Drukarnia F. D. Wilkoszajewski w Częstochowie. Kierownik Literacki F. J. GALINS